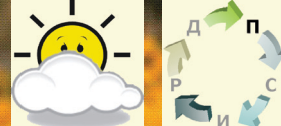

ЗЕМНОДЕЛСТВО

Дефиниција

Билансот на хранливи материи или азотниот биланс, воспоставува поврзаност помеѓу хранливите материи кои се користат во земјоделството и промените во квалитетот на животната средина, со цел одржливо користење на почвените хранливи материи во смисла на нивен внес и изнес.

Индикаторот го проценува потенцијалниот вишок на азот во земјоделското земјиште. Ова се добива со пресметување на билансот помеѓу азотот применет на хектар земјоделско земјиште. Индикаторот ги зема предвид сите влезни и излезни материи на земјоделското стопанство (фармата). Влезните материи се состојат од количеството на азот применет преку минерални ѓубрива и арско ѓубриво, како и врзување на азотот од страна на азотофиксаторните растенија, наносите од воздух и од други помали извори. Излезниот азот се содржи во собраните (пожнеани) култури, како и тревите и растенијата што ги јаде стоката. Неконтролираното испуштање на азотот во атмосферата во вид на NO_2 од земјоделството тешко се проценува и затоа не се зема предвид.

Единици

Грубиот т.е. бруто-билансот на азот се изразува во (kgN/ година) на хектар (ha).

Релевантност за креирање на политиката

Бруто-билансот на азот е значаен за Рамковниот закон за води, а во кој се инкорпорирани Нитратната директива (91/676/EC) и Рамковната директива за води (2000/60/EC). Нитратната директива има за цел да се намали и во иднина да се превенира загадувањето на водата со нитрати од земјоделски извори. Со оваа Директива се лимитира аплицирањето на арското ѓубре на 170kgN/ha/година. Рамковната директива за вода има за цел постигнување на добар еколошки статус на површинските и подземните води во смисла на квалитет на биолошките заедници, хидролошките карактеристики и хемиските карактеристики.

Листа на релевантни политички документи

Во Националниот еколошки акционен план – 2, наведена е мерката за рационално користење на природните ресурси, како и контролирана употреба на пестициди т.е. средства за заштита на растенијата, како и мерка за

воспоставување на мониторинг и информативен систем за почва со кој би се следела и потрошувачката на пестицидите.

Законска основа

Во Законот за земјоделското земјиште се пропишуваат мерките за зголемување на плодноста на земјоделското земјиште преку преземање и на агротехнички мерки, хидромелиоративни, агромелиоративни и противерозивни мерки. Наведено е и дека за заштита на земјоделското земјиште од загадување и заразување, соодветно се применуваат прописите за заштита и унапредување на животната средина и природата.

Во Законот за заштита на природата во член 4, наведени се целите на заштита меѓу кои е наведено зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа и спречување на штетните активности и нарушувања во природата.

Законот за животна средина во член 8 го промовира принципот на одржлив развој што значи дека при преземањето на секоја активност или вршење на која било дејност, задолжително треба да се води сметка за рационалното и одржливо користење на природните

богатства, заради задоволување на потребите за здрава животна средина, како и социјалните и економските потреби на сегашните генерации, без притоа да се загрозат правата на идните генерации да ги задоволат своите потреби.

Цели

Нема специфични цели.

Клучно прашање за креирање на политиката

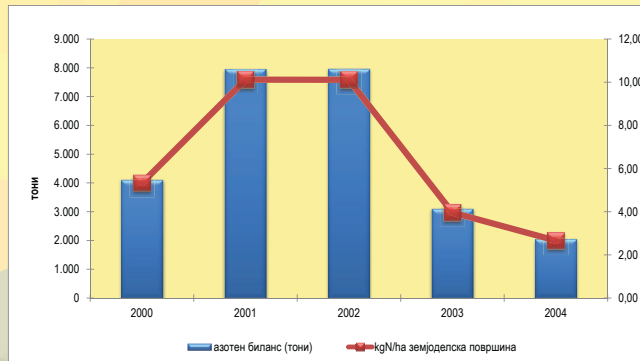
Дали се подобрува влијанието на земјоделството врз животната средина?

Клучна порака

Во периодот од 2000 до 2001 година забележлив е значителен раст на бруто-билансот на азот, по што следува стагнација, за да се забележи потоа нагло опаѓање во периодот од 2002 до 2003 година и понатамошно благо опаѓање на бруто-билансот на азот изразен како во илјади тони, така и во килограм азот на хектар земјоделска површина kgN/ha. Постојан суфицит индицира потенцијални проблеми со животната средина, додека постојан дефицит во азотниот биланс, индицира потенцијален ризик за намалување на хранливите

материи во почвата.

Слика 1 Бруто азотен биланс изразен во илјади тони и kgN/ha земјоделска површина

Методологија

■ Методологија за пресметка на индикаторот

Методологијата за пресметка на индикаторот е земена од OECD/Eurostat national nutrient balances, која ги зема предвид сите влезни и излезни материи на земјоделското стопанство (фармата).

Влезните азотни материи се состојат од:

1. Вкупното количество на употребено ѓубриво

- Неорганско ѓубриво
- Органско ѓубриво (се исклучува арското ѓубриво)

2. Арско ѓубриво

3. Врзување на азотот од страна на азотофиксаторните растенија

4. Наносите на азот од воздух

5. Други помали извори (семе и друг саден материјал)

Излезните азотни материи се состојат од:

1. Собраните (пожнеани) растителни култури, кои се пласирани на пазарот, во кои се вклучени и фуражните култури

2. Тревите и растенијата што ги јаде стоката

Неконтролираното испуштање на азотот во атмосферата во вид на NO_2 од земјоделството тешко се проценува и затоа не се зема предвид.

■ Извор за користената методологија

OECD/Eurostat Gross Nitrogen Balances Handbook (12/2003)

Несигурност

■ Методолошка несигурност

Податоците кои се користат за пресметување на овој индикатор делумно се базирани на проценка на експерти. Притоа се користи хармонизирана методологија која можеби не ги одразува специфичностите на нашата земја. Одредени коефициенти кои се користат при пресметките многу се разликуваат од земја до земја. Податоците за внес на азот се смета дека се несоодветни и поцелосни отколку оние за изнес. Несигурноста се јавува во однос на ожеаните фуражни растенија, како и тревестите растенија кои ги јаде стоката.

Поради погоренапоменатото податоците за бруто-билансот на азот во нашата земја треба да се земаат со одредена доза на внимателност .

■ Несигурност на групата податоци

Податоците за количествата на употребуваното арско ѓубриво имаат одредена доза на несигурност, статистичките податоци за семињата и другиот саден материјал, како и податоците за тревестите растенија кои ги јаде стоката, односно кои не се пласираат на пазарот, исто така треба да се прифатат со доза на несигурност.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Бруто-биланс на азот	– Годишниот статистички извештај за 2005 година, Државен завод за статистика – Пресметките за грубиот биланс на азот ги направи Факултетот за земјоделски науки и храна при Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје	

Опфат на податоци:

Табела 1: Бруто-азотен биланс изразен во илјада тони и kgN/ha земјоделска површина

	2000	2001	2002	2003	2004
азотен биланс (000 тони)	4.117	7.956	7.978	3.111	2.053
kgN/ha земјоделска површина	5,33	10,12	10,11	3,96	2,66

Табела 2: Внес на азот во земјоделството

Внес на азот во илјада тони	2000	2001	2002	2003	2004
Преку минерални ѓубрива	11.798	17.289	18.716	12.999	15.072
Преку арско ѓубре	13.846	13.385	13.117	13.097	13.234
Биолошки фиксиран азот	2.094	2.160	1.783	2.232	2.214
Вкупно	27.738	32.834	33.616	28.328	30.520

Табела 3: Изнес на азот од земјоделството

Изнесување на азот во илјада тони	2000	2001	2002	2003	2004
Приноси од пазарни нефуражни и фуражни култури	8.571	7.381	7.894	7.124	9.916
Принос од непазарни фуражни култури и пасишта (ожнеани-попасени)	15.050	17.498	17.745	18.103	18.551
Вкупно	23.621	24.878	25.638	25.217	28.467

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаторот	Усогласеност со CSI/ EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
		CSI 025	Grus nutrient balance				
МКНИ 025	Бруто биланс на азот	CSI 025	Grus nutrient balance	П	А	земјоделство вода	3 - годишно

Дефиниција

Индикаторот се пресметува како удел (процент) на површина со органско земјоделство (збир од постојните површини со органско земјоделство и површини во процес на пренамена во органско земјоделство) од вкупната земјоделска површина или вкупната обработлива површина.

Единици

Индикаторот се изразува како збир на површина со органско производство и на површина што се конвертира т.е. пренаменува за органско производство, мерено во ha. Уделот на органското земјоделство се дава како процент од вкупната обработлива површина.

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи

Национална Стратегија со Акционен План за развој на Органското земјоделство во Република Македонија 2008-2011.

Стратегија за земјоделство и рурален развој - состојбата и потребата од воспоставување на агро-еколошка

политика.

Стратегија за усогласување на македонскиот земјоделско-прехранбен сектор со Заедничката земјоделска политика на ЕУ - укажува на потребата од изнаоѓање на региони погодни за органско производство, и усогласување со европската регулатива.

Спогодбата со Светската трговска организација - подобрување на меѓународните стандарди за безбедност и сигурност на храната

Вториот Национален еколошки акционен план - тежнее да ги вовлече еколошките прашања директно во политиката за земјоделски развој и да ги зачува на високо ниво природните ресурси потребни за одржлив земјоделски развој. Во согласност со тоа, се дефинира и основање на тело за контрола и сертификација на органското земјоделско производство признаено во ЕУ.

Националната стратегија за биодиверзитетот со Акционен план

Национална стратегија за одржлив развој

Законска основа

Рамката на органското земјоделско производство

е дефинирана со Закон за органско земјоделско производство, и подзаконски прописи кои се во процес на усвојување, Законот за поттикнување на развојот на земјоделството, Законот за животна средина и Законот за заштита на природата.

Законските одредби се усогласени со меѓународните и европските прописи, посебно Регулативата на ЕУ 2092/91, која е од особено значење за идниот развој на трговската размена на органски производи со европските земји.

Цели

Во 2011 година органското обработливо земјиште да има удел од 2% во вкупното обработливо земјиште во Македонија.

Во 2011 година површините за органско собирање на самоникнати растенија и плодови да имаат удел од 5% во вкупните земјоделски површини во Македонија.□

Клучно прашање за креирање на политиката

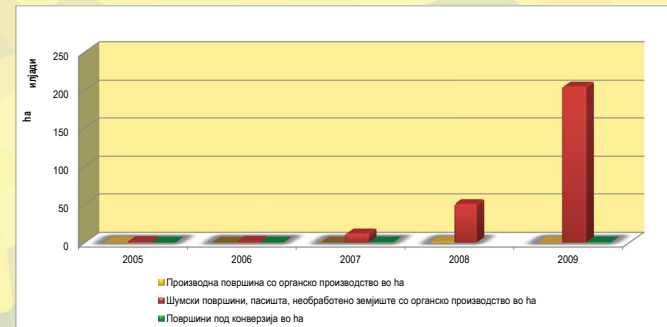
Дали уделот на органското обработливо земјиште во однос на вкупното обработливо земјиште е во пораст?

Клучна порака

Во периодот од 2005 до 2009 година површините со органско земјоделско производство и бројот на органски оператори е во постојан пораст, со што трендот на органско производство е во постојан пораст во Република македонија.

Во 2009 година површините со органско производство пораснале на 1.372 хектари и во однос на обработливата површина органското производство учествува со 0,268 %, додека во однос на вкупната земјоделска површина изнесува 0,135%. Бројот на сертифицирани органски оператори пораснал од 50 во 2005 на 327 во 2009 година.

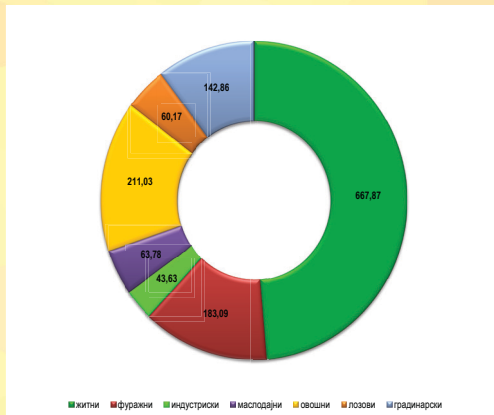
Слика 1. Површини со органско земјоделско производство

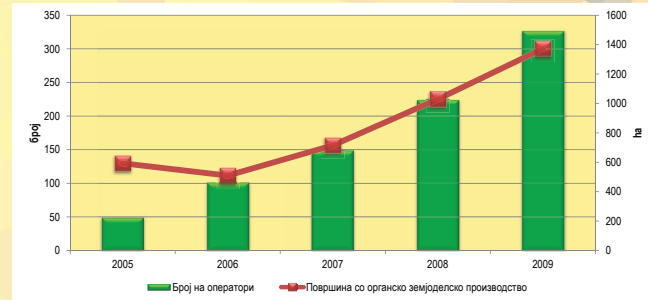
Слика 2. Удел на површини со органско земјоделско производство во вкупна земјоделска површина

Слика 3. Растително органско производство во 2009 година во хектари

Слика 4. Однос помеѓу бројот на оператори и површината под органско земјоделско производство

Оценка

Во периодот од 2005 до 2009 година производните површини со органско производство пораснале од 266 хектарина 426 хектари последователно. Исто така, и кај површините под конверзија има пораст од 327 хектари на 947 хектари. Особено голем пораст има во површините под ливади, пасишта и самоникнати растенија и плодови со органско производство, каде од 1.300 хектари во 2005 година, пораснале на 204.956 хектари во 2009 година.

Уделот на површините со органско земјоделско производство во вкупната обработлива површина пораснал од 0,109% во 2005 година на 0,268% во 2009 година.

Овој пораст е незначителен со оглед на тоа дека согласно Националната стратегија за органско производство во 2011 година треба да се постигне целта органското обработливо земјиште да има удел од 2% во вкупното обработливо земјиште во Македонија.

На слика 3 се гледа дека житните култури се водечка органска култура во Македонија во 2009 година, со 48,66% учество, потоа следат овошните растенија, со 15,38% учество, додека најмал удел имаат индустриските растенија со 3,18% во вкупните сертифицирани површини.

Бројот на сертифицирани органски оператори во периодот од 2005 до 2009 година пораснал пропорционално со порастот на површините под органско земјоделско производство (слика 4).

Методологија

Според методата на Европската агенција за животна средина, индикаторот се изразува како збир на површина со органско производство и на површина што се конвертира т.е. пренаменува за органско производство поделена со вкупната обработлива површина или со вкупната земјоделска површина.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор на податоци	Обврска за известување
Површини со органско земјоделство	<ul style="list-style-type: none"> – Годишни статистички извештаи Државен завод за статистика – Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Одделение за органско земјоделско производство. 	<ul style="list-style-type: none"> – Годишен извештај за квалитет на животната средина во РМ – Статистики на животна средина – Европска агенција за животна средина

Опфат на податоци:

Табела бр. 1: Вкупно обработлива површина и вкупна земјоделска површина

	2005	2006	2007	2008	2009
Обработлива површина во ha	546.000	537.000	526.000	521.000	513.000
Вкупна земјоделска површина во ha	1.229.000	1.225.000	1.077.000	1.064.000	1.014.000

Табела бр. 2: Површини со органско земјоделско производство

	2005	2006	2007	2008	2009
Производна површина со органско производство во ha	266	7	37	1.029	426
Шумски површини, пасишта, необработено земјиште со органско производство во ha	1.300	1.592	11.775	50.000	204.956
Површини под конверзија во ha	327	503	677		947
Како % од обработлива површина	0,109	0,095	0,136	0,198	0,268
Како % од земјоделска површина	0,048	0,042	0,066	0,097	0,135

Табела бр. 3: Растително органско производство во 2009 година во хектари

	култура	2009
1	житни	667,87
2	фуражни	183,09
3	индустриски	43,63
4	маслодајни	63,78
5	овошни	211,03
6	лозови	60,17
7	градинарски	142,86

Табела бр. 4: Број на оператори и површина под органско земјоделско производство во хектари

	Број на оператори	Површина со органско земјоделско производство
2005	50	592.54
2006	102	509.42
2007	150	714.47
2008	226	1029
2009	327	1372.43

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаторот	Усогласеност со CSI/EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
МКНИ 026	Површини со органско земјоделство	CSI 026 IRENA 07	Area under organic farming	P	A	земјоделство биолошка разновидност	годишно

Дефиниција

Минералните ѓубрива се супстанции што ги содржат хемиските елементи неопходни за раст и развој на растенијата, особено азот, фосфор и калиум.

Овој индикатор ја покажува употребата на минерални ѓубрива во Република Македонија и тоа, прикажани се вкупните количества во тони од употребуваните супстанции, како и нивната примена на хектар обработлива површина.

Единици

Прикажани се вкупните количества во тони од употребуваните минерални ѓубрива, како и нивната примена на хектар обработлива површина (кг/ха).

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи:

Во Вториот Националниот еколошки акционен план, наведена е мерката за рационално користење на природните ресурси, како и контролирана употреба на ѓубрива. Во истиот е наведена како мерка и воведување на мониторинг и информативен систем за почва во кој би

се следела и употребата на минералните ѓубрива.

Законска основа

Во Законот за земјоделското земјиште се пропишуваат мерките за зголемување на плодноста на земјоделското земјиште преку преземање и на агротехнички мерки, а една од агротехничките мерки е и ѓубрењето, т.е. употребата на минерални ѓубрива. Се наведува дека заштитата на земјоделското земјиште од загадување и заразување се спроведува со забрана, ограничување и спречување од директно внесување на штетни материји во почвата, внесување на штетни материји со водата и воздухот и преземање на други мерки за одржување и подобрување на неговата продуктивност. Наведено е и дека за заштита на земјоделското земјиште од загадување и заразување, соодветно се применуваат прописите за заштита и унапредување на животната средина и природата.

Во Законот за ѓубриња се уредува начинот на употреба на ѓубривата.

Во Законот за заштита на природата во член 4, наведени се целите на заштита меѓу кои е наведено и зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа и

спречување на штетни активности и нарушувања во природата.

Цели

Нема специфични цели.

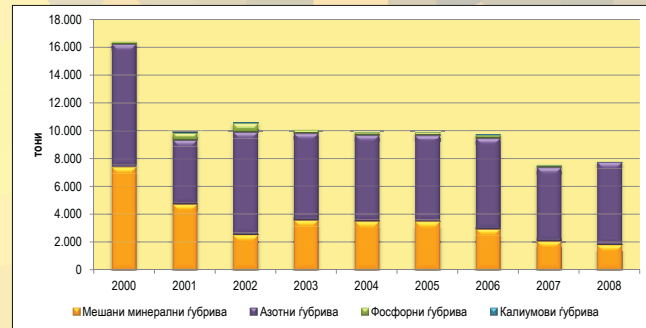
Клучно прашање за креирање на политиката

Каков тренд покажува количеството на употребени минерални ѓубрива во земјоделството?

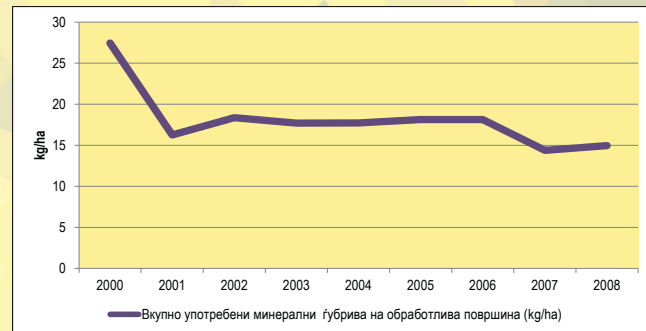
Клучна порака

Употребата на минерални ѓубрива во земјоделството покажува тренд на опаѓање од 2000 до 2008 година. Употребата на азотни минерални ѓубрива се намалила за 32,6%. Употребата на фосфорни ѓубрива се намалила за 99,4%. Употребата на мешани минерални ѓубрива се намалила за 75,4%, додека вкупната употреба на минерални ѓубрива се намалила за 52,6%. Единствено употребата на калиумови ѓубрива се намалила за 92,3%, до 2005 година, за да има повторно пораст во периодот од 2005 до 2008 година.

Слика 1. Употребени минерални ѓубрива

Слика 2. Употребени минерални ѓубрива на обработлива површина (kg/ha)

Оценка

Во периодот од 2000 до 2008 година употребата на минерални ѓубрива во земјоделството опаднала од 16.416 на 7.790 тони ѓубриво, следствено на претходното и количеството на употребени минерални ѓубрива на обработлива површина изразени во килограми на хектар, опаднало од 27,45kg/ha на 14,95kg/ha, што претставува опаѓање за 45,54%.

Тешко е да се поврзе трендот на намалување на употребата на минерални ѓубрива директно со влијанието врз состојбата на животната средина. Крајниот ефект врз состојбата на животната средина во голема мера зависи и од други фактори, како што се употребата на органско ѓубриво, приносот од одгледуваните култури, типот на почвите, управувањето со земјоделските фарми и друго.

Методологија

- Методологија за пресметка на индикаторот

Примена на одделни групи на минерални ѓубрива како мешани минерални ѓубрива, азотни ѓубрива, фосфорни ѓубрива, калиумови ѓубрива, како и вкупните минерални ѓубрива на хектар обработлива површина, се добива кога вкупното количество на употребуваната група на минерални ѓубрива изразена во кг се дели со вкупната

обработлива површина изразена во ha.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Употреба на минерални ѓубрива	– Годишни статистички извештаи, Државен завод за статистика	

Опфат на податоци:

Табела 1: Употребени минерални ѓубрива* (во тони)

	Мешани минерални ѓубрива	Азотни ѓубрива	Фосфорни ѓубрива	Калиумови ѓубрива	Вкупно минерални ѓубрива
2000	7.409	8.833	161	13	16.416
2001	4.732	4.625	515	81	9.953
2002	2.536	7.386	618	53	10.593
2003	3.588	6.250	234	2	10.074
2004	3.498	6.217	213	3	9.931
2005	3.488	6.200	211	1	9.900
2006	2.935	6.537	230	44	9.746
2007	2.077	5.293	189	10	7.569
2008	1.820	5.957	1	12	7.790

*Податоците за употребени минерални ѓубрива се однесуваат на количествата ѓубрива употребени во земјоделските претпријатија и земјоделските задруги

Табела 2: Вкупно обработлива површина во илјада хектари (ha)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Вкупно обработлива површина	598	612	577	569	560	546	537	526	521

Табела 3: Употребени минерални ѓубрива на обработлива површина (kg/ha)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Вкупно минерални ѓубрива на обработлива површина (kg/ha)	27,45	16,26	18,35	17,7	17,73	18,13	18,14	14,38	14,95

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаторот	Усогласеност со CSI/EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
МК НИ 08	Употреба на минерални ѓубрива	IRENA 08	Mineral fertiliser consumption	Д		земјоделство	годишно

МК - НИ 09 УПОТРЕБА НА СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Дефиниција

Средствата за заштита на растенијата, односно пестицидите се хемиски супстанции кои ги супримираат болестите и штетниците кај растенијата. Овој индикатор ги дава количествата на употребуваните средства за заштита на растенијата како фунгициди, хербициди, инсектициди и категорија вкупно, во која влегуваат, покрај наведените и други средства за заштита на растенијата.

Единици

Прикажани се вкупните количества во тони од употребуваните супстанции, процентуалната застапеност на разни групи на пестициди како и нивната примена на хектар обработлива површина (kg/ha).

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи:

Во Националниот еколошки акционен план – 2, наведена е мерка за рационално користење на природните ресурси, како и контролирана употреба на пестициди т.е. средства за заштита на растенијата. Воедно, нагласена е потребата од воспоставување на мониторинг и информативен систем за почва во кој би се следела и

потрошувачката на пестицидите.

Законска основа

Во Законот за земјоделско земјиште, се пропишуваат мерките за зголемување на плодноста на земјоделското земјиште преку преземање и на агротехнички мерки, хидромелиоративни, агромелиоративни и противерозивни мерки.

Во Законот за заштита на природата наведени се целите на заштита со овој Закон меѓу кои е наведено и зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа и спречување на штетните активности и нарушувања во природата.

Законот за заштита на растенијата наведува дека се уредува и заштитата на растенијата од болести, штетници и плевели како и прометот и употребата на средствата за заштита на растенијата.

Закон за производи за заштита на растенијата Со овој закон се уредуваат одобрувањето, пласирањето на пазарот, употребата и контролата на производите за заштита на растенијата, пласирањето на пазарот и контрола на активните супстанции кои претставуваат

производи; максималното ниво на резидуи, опрема за користење на производи; размена на информации во врска со производите, производството на производи, евиденцијата на правните и физички лица вклучени во производството и пласирање на производи на пазарот, условите за овластување на органите одговорни за имплементација, мониторинг и контрола на овој закон.

Закон за здравјето на растенијата Со овој закон се уредува здравјето на растенијата, мерките и обврските во врска со појавата на штетните организми кај растенијата, растителните производи и други објекти и предмети, превенција од нивно внесување и ширење, мерки за сузбивање, биолошки мерки за заштита на растенијата, пристапот и размена на информации и информатичкиот систем, трошоци и надоместоци, надлежност на органите, овластените служби, органи и тела во областа на здравјето на растенијата и се уредуваат и други прашања од областа на здравјето на растенијата.

Цели

Нема специфични цели

Клучно прашање за креирање на политиката

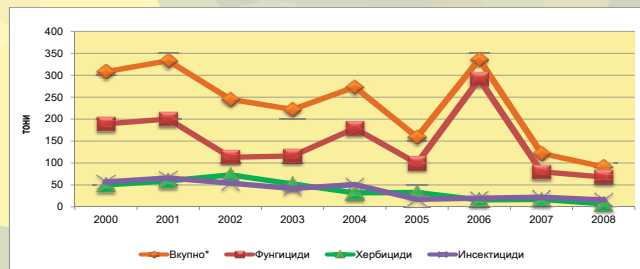
Дали се зголемува количеството на употребени пестициди во земјоделството?

Клучна порака

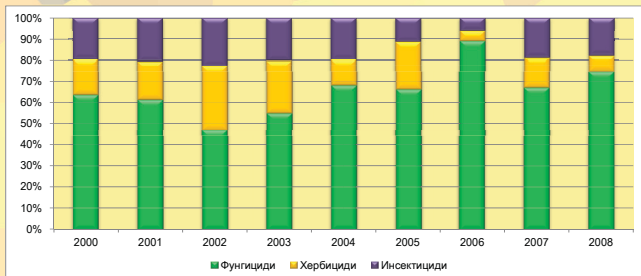
Употребата на пестициди во земјоделството, кое ги вклучува сите средства за заштита на растенијата како фунгициди, хербициди, инсектициди и вкупното количество, покажува тренд на намалување во употребуваното количество од 2000 до 2008 година.

Употребата на фунгициди се намалила за 64%, на хербициди се намалила за 86%, на инсектициди се намалила за 71,9%, додека вкупната употреба на пестициди во земјоделството се намалила за 70,5%.

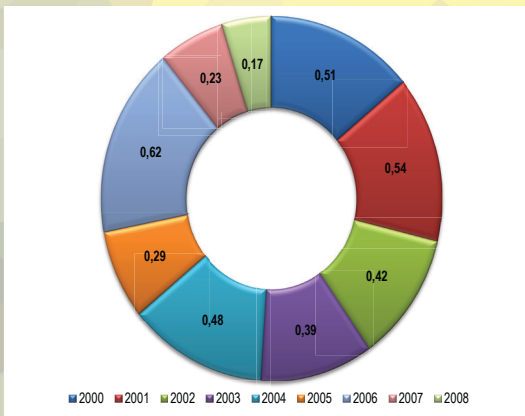
Слика 1. Употребени средства за заштита на растенијата

Слика 2. Процентуална застапеност на средствата за заштита на растенијата

Слика 3. Вкупно употребени средствата за заштита на растенијата на вкупно обработлива површина (kg/ha)

Оценка

Во периодот од 2000 до 2008 година употребата на пестициди во земјоделството, опаднала од 308 на 91 тони, со исклучок на 2001, 2004 и 2006 година каде има зголемување на употребуваните количества во однос на претходната година.

Во однос на процентуалната застапеност на средствата за заштита на растенијата, периодот од 2000 до 2008 година најмногу се употребуваат фунгицидите. Во 2008 година, најмногу се употребуваат фунгицидите со 74,7%, потоа инсектицидите со 17,6% и хербицидите со 7,7%.

Вкупно употребените средствата за заштита на растенијата на вкупно обработлива површина изразени во килограми на хектар, опаднала од 0,51 на 0,17 kg/ha, што претставува опаѓање за 66,7%.

Методологија

- Методологија за пресметка на индикаторот

Процентуалната застапеност на разни групи на пестициди како фунгициди, хербициди и инсектициди се добива кога количеството на одделната група се дели со вкупното количество на употребуваните пестициди, а потоа добиената вредност се множи со сто. Примена

на одделните групи на хектар обработлива површина се добива кога вкупното количество на употребуваната група на пестициди изразена во kg се дели со вкупната обработлива површина во Република Македонија изразена во ha.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Употреба на средства за заштита на растенијата	Годишни статистички извештаи, Државен завод за статистика	

Опфат на податоци:

Табела 1: Вкупно обработлива површина во илјада хектари (ha)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Вкупно обработлива површина	598	612	577	569	560	546	537	526	521

Табела 2: Употребени средства за заштита на растенијата*

Година	Вкупно** (тони)	Фунгициди (тони)	Хербициди (тони)	Инсектициди (тони)
2000	308	189	50	57
2001	333	200	59	66
2002	245	113	73	54
2003	222	116	52	42
2004	273	179	32	51
2005	159	99	33	17
2006	336	291	16	20
2007	122	80	17	22
2008	91	68	7	16

*Податоците за употребени средства за заштита на растенијата се однесуваат на количествата употребени во земјоделските претпријатија и земјоделските задруги

**Во категоријата вкупно покрај наведените фунгициди, хербициди и инсектициди влегуваат и други средства за заштита на растенијата

Табела 3: Вкупно употребени средства за заштита на растенијата на вкупно обработлива површина (kg/ha)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Вкупно употребени средства за заштита на растенијата на вкупно обработлива површина (kg/ha)	0,51	0,54	0,42	0,39	0,48	0,29	0,62	0,23	0,17

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаториот	Усогласеност со CSI/EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
МК НИ 09	Употреба на средства за заштита на растенијата	IRENA 09	Consumption of pesticides	Д		земјоделство	годишно